

Nr. 1.

Brasovu,

2. Ianuarie

1858.

1. V. CLUJ
d 22. 1863

Gazet'a este de două ori pe săptămână.
adecă: Miercură și Sâmbătă, Fără a
cându-se să pută. — Pretiul loru
este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a-
5 f. m. c. înaintrul Monarchiei.

GAZETA

TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea Oficiosa.

Mandatul catre armata.

Atotopotintele au binevoită a chiama din viață aceasta pe veterani armatei mele celu mai batranu, pe ducele ei celu incununat cu victorie, pe servitorul meu celu mai credințiosu, pe Campimareșalul conte Radetzki.

Faimă lui cea nemuritoare e obiectul istoriei. Totusi pentru ca numele lui de erou se remana pastrat pentru totdeauna la armata mea, va avea regimentul meu de husari alu cincile alu purta pe acela de aci'ncolo pentru totdeauna.

Spre a dechiara durerea cea adunca a armatei mele, care genesc dimpreuna cu mine, mai vederatu, mandezu mai incolo, ca infiicare statiune militara se se tinea unu serviciu dumnedieescu de doliu serbatoresce, si se imbrace tota armata mea si flota in restimpu de 14 dile dolilu. Tote flamurile si standartele mele au se pörte floru suptu timpulu acesta.

Vien'a, in 5. Ianuarie 1858.

FRANZ JOSEF m. p.

Maiestatea Sa c. r. apostolica a binevoită a emite urmării scrisore de mana catre generalu-majorul Teodoru conte Radetzki.

Amate conte Radetzki!

Mórtea Domnului tata alu Diale, a plenului de gloria Campimaresialu conte Radetzki, me imple de doliu aduncu.

Primesc expresiunea impartasirei mele celei mai intime. Fia ca convingerea, cumca perderea eroului nemuritoriu o plangu eu, patria si armata, pe care au condus-o elu la victorie si gloria, cu aceeasi durere, cu care o plangi si Dta, sati alineza durerea, Dta care in re-pausatulu plangi pe iubitulu parinte.

Va fi a mea grigia a onora amintirea marelui barbatu intr'unu modu demn, si in aducere aminte de meritele lui pentru mine, cas'a mea si patria a o strapune la posteritate prin unu monumentu duratoriu.

Vien'a, in 5. Ianuarie 1858.

FRANZ JOSEFU m. p.

Partea Neoficiosa.

TRANSSILVANIA.

Pesta, 25. Decembrie v. 1857.

Domnule Redactoru!

Amu onore a ti face cunoscute impregiurarile urmatore, — si te rogo ale impartasi si on. publicu romanu.

Pe candu natiunile Europei se deprindu cu causa esistintei romanolor, pe atunci si literatii magiari, cearca limb'a si literatur'a romana.

Romanulu, carui i venira a mana foile magiare, poate sa se bucură observandu ca compatriotii nostrii magiari, se impulpara a ne cunoasce limb'a si literatur'a. — Acesta intr'adeveru si merita atintia si recunoisciintia nostra!

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anul intregu 14 f. Se prenumera la toate postele c. r., cum sîla toticu-noscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 er. m. e.

In Nrulu 185 din 14. Augustu 1857 alu „Presei Magiare“ unu literatoru magiaru, anume D. Carolu Ács, adresă o epistola literaria catre D. Mauritiu Jokai famosulu si neostenitulu literatu, si 'si da parerea, ca ar fi bine, ca pe lenga scrutarea literaturei limbelor poporelor culte, cari sunt departe de magiari, si dora nici nu'i cunoscu, — se cercetedie si literatur'a poporeloru din patria, d. e. romana, serba, si altele, eaci cu aceste au relatiuni mai de aproape.

Acesta adresare se vede a si fostu bine primita — si de Dn. Jokai si „Presa Magiara“ sprijinita, de orece in 19. Sept. Nr. 213 si in alti urmatori ai „Presei Magiare“ si vedem o forma de disertatiune despre poesia si limba poporulu romanu, si hore si balade dela Alexandri traduse cu multa acuratetia de D. C. Ács.

Atata simpatia catre literatur'a nostra, — atata truda pentru traduceri, — si vointia pentru impartasirea loru in foile magiare, sternesce in inim'a nostra adeverate simtieminte de reverintia si precunoscere, catre acesti atinsi literati magiari, asemene si catre Dn. Augustu Remelay, carele a pasit in campulu beletristicel magiare cu atate objete frumose alese din viața nostra.

Tendintia, de a impartasi despre literatur'a nostra, on. publicu magiaru, intru atata făt binevenita si on. redactiuni a „Foiei de Dumineca“ incat promisiu intr'unu numeru, ca si ea va primi impartasiri despre literatur'a nostra, si in numerii viitori va si incepe cu poesia dela Alexandri „Marióra, Floriora“ seu „Zina muntilor“, traduse asemene de Dn. Ács, carele cu ocasiune buna, va eda tote poesiele romane dela Alexandri, si dela altii, in limb'a magiara, si in o carte. — E cuviosu, ca si on. publicu alu nostru se sia atentu la aceasta.

Nici noi nu amu remasu neinteresati de literatur'a magiara. — Avem si noi mai multe traductiuni din aceasta limba, — ma — vedem cumca si in Tiér'a romanésca traduse Dn. Antinescu doue romane-magiare „Proscrisulu dela Sevastopole“ si „Janiciarii“ dupre D. M. Jokai, — pe carele interesandulu si scenele istoriei nostre, scrise si pusa sub tiparul o novela istorica, sub titlu: „Jordake, seu resboiulu libertatii romane.

Asia trebuie sa si facem, ca nu numai in fétia se ne cunoscem unulu pe altulu, ci se ne cunoscem si inim'a, si sufletulu. Dece noi nu ne-amu cunoscere, cine ne va cunoscere?

Secululu acesta incepe a fi mai fericitu, — caci ce e si mai bine de catu a locui frati impreuna. —

Dumnedieu cu noi!

At. M. Marienescu.

Брашовъ. Литрареа дн апълъ по. — „Ла тълъ ани!“ Къ ачестъ формъл се салвъ ши дши гратълъ де апълъ по. ши претини вънъ ши чефъдаръ. — „Ла тълъ ани,“ ръспълъ дн гърле певоподавлъръ пръпчи кътъръ пърпидъ хоръ; ши ачестъ есте гратълъччеа чеа тай вие пълкътъ червълъ, пътъ ачестъдатъ есе дн гърле певоподавлъръ. — „Ла тълъ ани ши секондъ възъ ши съ петречъ ши тъ патрия постъръ преа извѣтъ ши асънътъ мамъ дипрътъ пептръ тоцъ фий тъ. — Тотъ ачестъ съ тио ши гратълъччеа постъръ, кълдъръсъ, кандидъ ка вештълъ днцъреосъ ши къратъ ка разеле сърелъ кътъръ патрия постъръ. Деа червлъ ка виеда постъръ социалъ, торалъ ши чивълъ дн декърълъ апълъ дн кареле литрарътъ съ факъ пропъшъръ дндоите спре виене ши феричреа тътъръ. —

Днъ ачестъ салвтаре скрътъ фиене ертатъ де а не отъна еаръш къ литрарътъ зилелоръ де фадъ. —

— Литрареа Апдеалълъ дн а. по. е днсоцітъ тай. върхъсъ де дозъ леци, каре аж о днсемпътате съверапъ пептръ патрия

постръ; воимъ а зіче: лецеа органієтброе de жадекъто-
ріле бъзбаріале, пріп каре пропріетъділе de тошиї але фо-
штілорѣ domnі de пътконтѣ ші тошиїле каре рътьпѣ de про-
пріетате църапілорѣ съпъ а се регла definitivѣ сѣ ѿдикъ
пептъ totdeavna; апои лецеа сѣ ѿгълъшпілъ пъдсрілорѣ,
кареле dela 1. Іанварів n. с'а ші пъсъ престе totѣ къпріеслѣ
шіреи дні актівітате ші пептъ кареле dopimъ din свіфлѣ ka,
прокам се зіче, къвжлѣ съ се фактъ тъпѣ; ѡтепі съ се пъ-
тропѣ дні кържандѣ decsprе пемтріпітвлѣ фолосѣ алѣ ачелі леци
ші пеленівіріле съ днічетеze dintp'o парте ка ші din алта. —

Къзжсъ, 7. Іанварів. Планълѣ дніфііппѣрії дрѣт-
лѣ de ферѣ днітре Opadie, Къжжѣ ші Брашовѣ а фѣкѣтѣ дні
декріозлѣ апълѣ днічетатѣ брешкаре пашї днівѣкѣрѣторѣ. Ачеста
се къпіште днітре алтеле ші din ачеа днітреілѣре, къмъ ко-
тітѣтѣлѣ соціетъді ачелі дрѣтѣ дні пъблікѣ пріп жърпалие
de аічі сокотѣла спеселорѣ фѣкѣтѣ къ прегѣтіріле. Din ачелаш
афльмѣ, къмъ 87 акціонарѣ пътърасерѣ спре ачелѣ скопѣ o съ-
мѣ de 38,537 фр. 20 кр. тк. Din ачеа съмѣ с'а ѿ келтѣтѣ къ
інпінерії, къ комісіонї, кълѣторї ші чеरчетѣрѣ dealvglѣ проек-
татеі лінїй ш. а. ш. а. 37,734 фр. 23 кр. т. к. Прешедітеле
комітотѣлѣ есте totѣ къпішкѣтѣлѣ konte Франчіскѣ Толдалагі;
еарѣ шембрії din Apdealѣ баропълѣ Ioanѣ Борнемісса ші консі-
діарізлѣ de кърте Dionicie Коста. Inqinevrlѣ прімарів есте ен-
глесълѣ Бате, а кърѣ платъ апълѣ 20,593 фр. т. к., дні каре
съмѣ днісъ нъ съпъ сокотїе алтѣ спесе търпите. Упѣлѣ алѣ ін-
пінерѣ ажѣтѣтѣрѣ трасте о платѣ de 3000 фр. т. к. Асеменеа
інпінерії нъ се потѣ вѣтера къ нъ лі с'арѣ пълѣтї штіпїца ші ос-
тепѣла. —

Чік-Шомліо. Іанварів. Планълѣ дніфііппѣрї впілї цім-
пасів таре пептѣ локзіторї съкѣ din пътціле Чіквлѣ фаче про-
пъшірѣ редатівѣ фортѣ плькѣтѣ. Din колекта порпітѣ пріп E. C.
D. епіскопълѣ ром.-кат. с'а ѿ адънатѣ пъпѣ акут o съмѣ de
58,175 ф. 29 кр. т. к. ші 4 галіпї. Престе ачеста таї твлѣ
комѣпне din преіпѣрѣ с'а ѿ днідаторатѣ а контрівѣ къ о партѣ дні-
семпѣтброе de матеріалї. Дні тімпълѣ din үртѣ контрівѣрѣ дні-
тре алдї: Еск. Са бар. Сантілѣ Йожіка (фостълѣ капделарѣ de
кърте) 1000 фр. т. к.; авателе Стефанѣ Кедвеш, парохълѣ din
Къжжѣ 2000 фр. т. к.

Дні адевѣрѣ днітре ѿдѣрѣ де попоарѣ ші конфесіонї фел-
рітѣ колектеле пептѣ скопврѣ комѣпне школастічѣ ші релемібсѣ
съпъ нѣте челѣ таї сігврѣ тіжлокѣ дні дніпінтарѣ, ші експлеле
de тотѣ зімелѣ пе'птърескѣ дні ачестѣ опініпне.

Треї-Сказе. Съкітіеа din Треї-Сказе — се дні-
лѣде фрѣптеа локзіторілорѣ — а днітреіпсѣ нъ пътмї формареа
ші соціетъді агрономічѣ, чи дні дозѣ адъпѣрѣ дніпітѣ ла Лед-
фаула ші Вархегі ажѣ хотържѣ ші коммассареа тошибре-
дорѣ. —

ОНГАРІА. Маiestatea Ca ч. р. апостолікъ а біповойтѣ а
апрова впѣ дніпірѣтѣ de 15 тіліоне пептѣ соціетатеа регълъ-
рії Ticcei, дніндссе гарантіе деажкѣ din партеа статълѣ пептѣ
інтереселе капіталълѣ. Регълареа Ticcei ва фі de таре апераре
локзіторілорѣ ші дні контра дніпікошателорѣ ревѣрсѣрѣ de апѣ,
каре фѣкѣрѣ дні апїй трѣтѣ атѣтѣ дніпітѣ ла Лед-
фаула ші Вархегі ажѣ хотържѣ ші коммассареа тошибре-
дорѣ. —

АВСТРИА. *Biena.* Репъксаціялѣ к. тарешалѣ konte Рад-
еукї ва сосі пе калеа де ферѣ дні 17. дні къртеа трепкѣлѣ, впідѣ дні
аштѣтѣ ажѣтѣтѣ ші тілідіе долібсѣ спре днітіпінаре. Трѣ-
пълѣ лаї съ ва еспнѣ дні бесеріка катедраль а Съпѣлѣ Сте-
фанѣ, впідѣ се ва цінѣ церемоніа біпеквѣлѣтѣрѣ лаї.

Дні тестаментѣ лаї артѣрѣ репъксаціялѣ допінца а фі астрѣ-
катѣ лаїпгѣ цен. Віттфен, ші аша съ ва днічѣ de кавалеріе ко-
мітатѣ ші съ ва ашеза дні твѣтеле ероілорѣ (Heldenhügel) къ
тотѣ церемоніа din партеа тілітарѣ дні пачеа етерпѣ, впідѣ нъ
dominѣ ресебіе ші артеле лорѣ.

Biena, 10. Ian. Щееле жърпалие de аічі ворѣ а шті ка de
сігврѣ, къмъ din прічина търѣврѣрілорѣ съпѣцеро се ескате таї de
кържандѣ дні Босніа ші Херцеговина се ворѣ кончентра чеваш
трѣпѣ таї пътбрѣсѣ кътѣ Dalmatia ші Кроаціа. — Мօартеа
піааштѣтать а лаї Решідѣ Паша фѣкѣ аічі o іmpresіоне таре ші
продѣссе днітре діпіомацї впѣ фелѣ de тішкare пеплѣкѣтѣ. —
Пріетінѣ ші дніпіманѣ есте сілѣтѣ а търѣврісї, къмъ сортеа de
астьзї а Тѣрчиѣ ера преа de апрабе легатѣ de віеда лаї Решідѣ.

Cronica straina.

ТѢРЦІА. Konstantinopolе, 8. Іанварів. О штіре телегра-
фікъ дні „Преса“ Bienei апзпдѣ, къ Решідѣ Паша, тареле

візірѣ алѣ Сълтаплѣ, ші върбатвлѣ реформелорѣ ар фі тѣрітѣ къ
тобре днітедітѣ

А съпра дівапелорѣ Прічіпателорѣ трітісе Тѣрчіа
впѣ черкѣларѣ, съвскрісѣ de Алі Паша, пе ла тодї солї тѣрчі
акредітадї пе ла кърдїе европене, пріп каре дні фпсърѣпізѣ,
ка къмѣпікъндѣ челе къпріпсе днітре іппісѣлѣ дні кабінетеле респек-
тівѣ съ і се трѣтітѣ респвпскріле къ тотѣ днітедіреа. Къпрі-
пісѣлѣ потеі стѣ din dнtпrѣпtпrѣ: днкѣ діванзріле, аж съ се
десфакѣ, днпѣ че ші аж фітѣ десбатеріле пѣрїй поїтічѣ, орі съ се
днідторѣскѣ амї дніплїні тотѣ лаїкѣрѣ, че лі се комісерѣ
de конгреслѣ de Парісѣ? — Тѣрчіа се темо, къ ретъпъндѣ di-
вапеле констітвїте, de ші амъпате пъпѣ ла дефінітіва отържре а
конфіріпделорѣ de Парісѣ, еле аж пѣтѣ фі перікълбсе ліпіштї, днпѣ
към с'а вѣзѣтѣ сімтоме ачеста дні Іашї, зіче Алі, впідѣ аз-
тогїтѣцїе днірї се афларѣ сілїе а пѣпѣ тілідіе ка съ се пъ-
зѣскѣ ші съ се амъре локалѣ діванзлѣ de трѣпѣ дні контра
зпорѣ атакрѣ; таї днішірѣ аічі ші ексалтареа ші дніпърекереса
партіелорѣ ші 'ші аратѣ темереса, пе кътва діванапе съ се пре-
факѣ днітре'o adspare паціональ констітвїтѣ.

Бедемѣ, къ дніпѣ штірѣле дніпърѣтѣшїте дні Nр4 днітѣ
ачеста дніпгрїжїре с'а фѣкѣтѣ акут кам de пріоссѣ, фіндкѣ діва-
пілѣ ad хокѣ din Іашї дні пѣтреа автономіе днірї с'а днікісѣ
дні 21. Деч. сінгврѣ пе сіне, ші челѣ din Ромѣніа еарышї асе-
тіненеа с'а амънатѣ пъпѣ ла 20. Іанварів. Дні кътѣ пептѣ а-
честа Тѣрчіа, днпѣ към се веде din къпріпслѣ потеі лаї Алі,
дореште, ка елѣ съ'шї контіпзе лаїкѣрѣ сале, артѣндѣ dopin-
целе днірї ші асъпра лецилорѣ adminіstratівѣ, дніпітѣ de че
конгреслѣ de Парісѣ ар отърж асъпра челорѣ 4 піпкѣ decsprе
органісареа політѣкъ цепералъ а Moldo - Ромѣніе, ші днідатѣ
днпѣ че ва да рапортвлѣ фіналѣ ла комісіонеа европеантъ, съ се
ші днікідѣ.

— Амбасада рѣсъ din Константінополе а пъблікатѣ о потѣ
а Рѣсіеі асъпра пегвѣтѣоріе пе Мареа нѣгрѣ, пріп каре декіарѣ
навігациа ліверѣ пептѣ падіпілѣ, дніпѣ кътѣ Казкасіа пъ-
мати трѣ портѣрѣ ле дескіе deckise пептѣ коръвіле стрѣпіе:
Anapa, Съкѣт-Кале ші Редѣт-Кале, ла чеса чо протестѣцѣ Чер-
касіенї, днпѣ към се веде маї жосѣ.

— Мъптенегрѣ нъ одихнѣште; дні Херцеговина с'а рѣп-
чептѣ вѣрсареа de съпѣце днітре тѣрчі ші твѣптенегрїлї. Маї
твлѣе комѣпітѣдї, кѣарѣ ші тѣрчіе вреаѣ съ се ствїгѣ de кътѣ
Тѣрчіа ші съ се амътѣре ка васале Мъптенегрѣлї. Тѣрчі о факѣ
ачеста пептѣ de тні съпѣтѣ твѣптѣдї къ пѣга органисаре, дні пѣ-
тереа къреіа ші аж пердѣтѣ волпічіа de а стѣрче ші а лаїка днпѣ
плакѣ, днпѣ към факѣ съпематічї.

Din орашеле Нікфікѣ ші Піва аж сосітѣ дні Четіпѣ о деп-
тадівнѣ ка съ'шї аратѣ съпѣпіеа Пріпцулѣ Дѣпілѣ, каре о ші
прітї. —

Дні дніпреірѣтѣ ачеста сгомотбсѣ, днпѣ към скріе
„Miz. Z.“ съ ва кончентра пе ла грапіцеле Dalmatiae арматѣ
астр., пъпѣ къндѣ се ворѣ domolі рескѣлеле дні Херцеговина ші
Босніа, впідѣ попорвлѣ с'а рескѣлатѣ дні контра апъсърілорѣ ші
асъпірілорѣ. Тѣрчіа а трѣтіе вр'о 3600 тѣрпѣ Nizamѣ, пептѣ
ка съ domolѣскѣ дніпротівіреа попорвлѣ, de а плѣті гределе
дѣрѣ ші вірзрѣ.

Сервіа се афлѣ дні паче обсервѣтѣре ші се факѣ de тім-
пірѣ пропаганде, къ дні прітѣварь съ ва діпѣ ла Крагевеацѣ о
адъпаре а тотѣ попорвлѣ сербескѣ, о скѣптицѣ, днпѣ ворба сер-
бескѣ.

Българіа днікѣ е петвѣптѣдї, пептѣрѣ се веде, къ тен-
діпцеле лорѣ падіпіале славіче пъ таї скапѣ de ставіле ші de
дніпрѣпітѣрѣ атѣтѣ дні шкѣле кътѣ ші дні бесерікѣ ші орчѣ дні-
треіпіндеа падіпіалѣ лі се дніпѣвѣште пріп днітреа преоді-
тѣи фанаріоте, карїл с'а фѣкѣтѣ спіонї ші denouementi рѣгтѣчіонї
дні капълѣ лорѣ, къ тотѣ, къ ел пъ ворѣ таї твлѣ, de кътѣ се
скапѣ de попріреа дніпрѣпітѣрѣ падіпіале ші съ вадѣ префѣкѣтѣ
егалітатеа пропнпцать дні фанѣ ші пептѣ еї. —

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА.

Іашї. „Gazeta de Moldova“ ne адъче акут штіреа, къ di-
ваплѣ с'а дніпіеітѣ дні 21. Дечетибрѣ. — Din тотѣ челелалте
штірѣ інтернѣ таї терітѣ а се шті, къ дні үртѣа діспвпсъчвпѣ ве-
серічештѣ, съ афлѣ акут вр'о 30 de клерічѣ ассолуї, карїл потѣ
конкѣрїе ла локрѣ ваканте de парохї. — Шкѣлеле прочедѣ, ка
ші пъпѣ аічі съпѣтѣ пріпчіпалѣ лорѣ; еле дніпѣ с'а дніпвѣдїтѣ ші
пріп комѣпітѣдї сътештї пріп зелвлѣ впорѣ теченадї таї ліб-
ерарї. — Dintre тої попорвлѣ попташѣ е челѣ таї констіпратѣ,
фіндкѣ пъ с'а ресомватѣ сбртса лорѣ дні тіжлокѣлѣ фрацілорѣ
консъпіціенї, ка ші ачеааш съ се фіе трѣтіе днітре'o лініе къ
челелалте лаїкѣрѣ але діванплѣ.

Desprе тѣбрї комісіонеа европене скрів жърп. къ еї се
аштѣтѣ ла Парісѣ. — Атъта штіамѣ ші пої.

Протестълъ Черкасіе і дн коптра Ресіе.

Дн зілеле трекъте се пъвлікъ пріп фоіле ръсешті, къ дн Черкасіа с'ар фі къштігатъ атътеа днвінцері din партеа оштірілордъ ръсешті; днсъ днпреціврареа, къ командантълъ ръсъ а таі чеरтълъ de акторів атъ 20 de тіл трупе ласъ о дндоіль, къ о'ар фі фъкътъ нз штітъ че къчерірі.

Лнтр'ачеа жхрпалеле пъвлікъ о протестаціоне че Сеферъ Паши къпетенія черкасіенілордъ о dede Тврчіе, спре а се пъне ставіль недрептълірілордъ че лі с'ад фъкътъ пъпъ актъ. Къпрі-сълъ ачестія протестъ съмъпъ ка о'къ о'къ пъсълъ Прічіпателордъ de маі наінте, къндъ се devidea асвпръле de nobis sine nobis, пентра ачеа о пъвлікътъ:

Маза-Кале З Ребілъ, 1274 (21. Окт. 1857).

Ла днкеіереа трактатълъ de Адрианополе, Лнператълъ Ресіе а' чертълъ дела Салтапълъ а і се да цертулъ Черкасіанъ de пе Мареа негръ. Ресіеніи пз авеаі пічі впъ дрептъ а фаче о а-семене черере, пічі Салтапълъ а о пліні, фіндъкъ Порта пз авеа асвпра Черкасіе de кътъ о авторітате релевібсъ. Ноі Черкасі-еніи пз амъ рекюпоскътъ асъ арбітрапъ чесіс, ші астъзі, днпъ вп ресълъ de 30 ані, Ресіа пз поседезъ de кътъ кътева локврі de пе цертулъ постръ. Къндъ ла 1853 а' прорвпътъ ресълълъ дн-тре Порта ші Ресіа ші флотеле азіате а' днтратъ дн Босфоръ, Ресіеніи а' сървпатъ але лордъ търі de пе цертулъ ші с'ад ретрасъ. Астъзі днсъ гъбернълъ ръсескъ, дн коптра стіпвлаційлордъ трак-татълъ de Парісъ, че декларъ пеэтраль Мареа негръ, опреште тіто гаселе а се апопіе de цертулъ постръ претекстъндъ къ Черкасіеніи пз потъ обсерва къвнітеле регулі санітаре ші полі-дієне. Днсъ арт. 11 ші 12 а трактатълъ опреште о'рі че днш-тъніе пе Мареа негръ, ші къ комерціялъ пе ачеа маре съ фіе ліберъ о'рі кърії падіе.

Не ачестія темеі ръгътъ пе Екс. Востръ а ля къвнітеле тъсврі, ка съ пъзескъ Ресіа трактатълъ de Парісъ, спре а пз фі а побстръ серакъ церъ маі тълътъ стірпітъ. Еар че съ атіпце de органісареа впні поліції тарітіме ші а впії віврідъ санітаръ, ноі по днфаторімъ а не органіса днпре modeлъ европеанъ ші алъ об-серва. Пре лъпгъ ачесті маі ръгътъ пе Екс. Востръ а трі-тете ла поі консамі, ка съ днлеснескъ релациіе компатріоцілордъ съ, ка пріп ачеста съ пътетъ ажніце ла градълъ кълтреі дн каре се афъл алте попоре. Свпзіндъ Екс. Востръ ачесті а по-стре тъпгірілъ въ ръгътъ а пі се фаче дрептате. Рътъпетъ шчл. —

Тревінда пъвлічітълі. Іевбрълъ еї. Літба жхрпалелордъ.

(Брмаре.)

Дн філософъ, впъ адевъратъ філософъ, еаръ пз врежні пе-даптъ атедітъ до капъ, сімпіндъ дн сініе къмаре ші дестоіні-чіа de п'ші пъне ідеіле ші къпоштінде сале пе хърті, аре о'в-штіе din капвілъ локврі, къ картеа ля пічідекътъ пз e destinatъ пентра пъвлікълъ челъ атестекатъ, пентра капего de ржндъ, чи пътмаі пентра ачеле спірітърі тарі, пентра ачесі пъдіні алеві алъ отенімілъ din веќвілъ съ, каріі се афъл дн старе de а се дн-пълца къ тінтеа аколо, впні се афъл ші елъ днсъші; пентра тоі чеіламъ картеа ля есте о тарфъ че пз аре пічі впъ прецъ. — Дн поетъ, днп' впъ поетъ, еаръ пз впъ бієтъ версіфікъторъ de колінде modepne с'е вілете de amorъ, днпінсъ de алъ съ дн-ценіш спре а'ші інкарна брешкътъ сімпінтеле ші къшетело сале пз ва рефлекта ла пічі впъ фелъ de пъвлікъ, ла пічі. о класъ de чітіторі, чі креріл ля вордъ продвче ші паште, прекът паште дн патвръ о'ріе татъ, фъръ ка съ пітъ прешті каре ва фі desti-пълъ ачелі фътъ алъ еі.

Дн ораторъ кът се kade, ва къста din контръ ка съ скріе ші съ ворбескъ пе кътъ се пітъ маі днцелесвілъ асвлатъ-торілордъ пе каріі дн аре dinaintea са; пріп вртмаре Чічро ва ворві днтр'впъ стілъ кътъ чеі 600 тетбріл а' сенатълъ тотъ впвілъ ка впвілъ рѣтінаці ші рафінадъ, прекът ші еаръш дн алъ літбъ кътъ попордъ, кътъ глоіеле адвнате къ тілле дн тіжло-кълъ піаці, бтні de тотъ пласа, чеі маі тълці днсъ търпінідъ дн штінда піртъріл требілордъ пъвліче, с'е адікъ ліпсіці de ачеа пътмаі ed'k'ч'п'e політікъ; — асеменеа впъ предікъторъ крещтінъ, вртмарш алъ апостолілордъ, днші ва комініе къ totvâl' алтінітреа къжпітълъ съ вісеріческъ дестінатъ пентра попоранії знеі къпітіале, ші еаръш алта ва фі літба ля дндріпітатъ кътъ попордъ ц'рапъ дн о съртапъ вісерікъдъ de літінъ; пентра къ de ва скімба елъ ачесте дозъ пъвлікърі, атвпчі ма сате о ва п'ші ка ачелъ din anekdotъ, попордъ сътепъ ва зіче: „Еі хеі, таі фрате, че маі къзапіе фримоісъ, атвпчі de фримоісъ, дн кътъ пічі зпні din noі пз амъ днцелесвілъ пітікъ din тражна; еаръ че-

тъщепілъ рафінатъ пъпъ din коло, адікъ стрікатъ, ва еші din ві-серікъ пліпъ de зпні днспрецъ днгжпфатъ зікъндъ: „Це таі логос de бъдѣрапъ.“ — Еатъ пъпъ ла атъта проса відеі отенішті есте пъгерпікъ, днкътъ токта ші капетеле челе таі елоквенте, таі фримоісъ ворвітре съпъ контріпсе de а се фаче склаві ачеліаш, пътмаі ка съ пітъ фолосі отенімілъ. —

Кіемареа ші сарчіна пъвлічітълъ ші а жхрпалістълъ есте din тіто редітъ маі тълътъ къ а ораторълъ, тотвіш къ ачеа діф-ріпцъ днсемпітірі, къ пе къндъ ораторълъ аре de а къвніта пътмаі ла кътъ о adnpare локалъ, а къреі градъ de кълтреі таі тотъдеаіна днлъ пітъ къпіште маі dinainte, адікъ пъпъ а пз се езі пе трівпъ о'рі пе атвонъ, — пъвлічітълъ din контръ се а-дресеэъ тотъдеаіна кътъ впъ пъвлікъ пе каре п'лъ пітъ авб adnpatъ ла зпні локъ, пъвлікъ днпірцілъ дн тіто ціпітірілъ ші дн тіто трептеле кълтреі, пъвлікъ атестекатъ ка ла тврпвлъ Вавіло-лонкълъ.

Дн че літбъ, дн че стілъ, дн че топъ, къ че таніеръ съ се адресеze пъвлічітълъ кътъ атът' атестскътъ de пъвлікъ, пентрвка съ фіе днцелесвілъ de тоі, с'еі челъ п'ліпъ пз ръш, пз стржтълъ днцелесвілъ de кътъ впії ші алді? Каре есте ачелъ дндріпітарів, днпъ каре съ се іа съртапълъ пъвлічітъ? Елъ ва фримоірі de кътева о'рі пріп ліста de препітерапі а' editorълъ, пентрвка дбръ din ачееаш с'ар пътіа конформа къ черіпде-ле, къ гъстълъ, впеорі пітъ ші къ капріцеле ші сълвічнілъ пъ-влікълъ съ. Че афъл елъ днсъ дн ачеа лістъ? Ніште пътмаі ші тітгіле, боірепшті, дерегътореіті, тілітаре, попешті, каре маі adeceorі съпъ фъкътъ пентрвка съ дншеле пе къпішкътълъ de бтні асвпра факътълъ, калітълілордъ, віртвілордъ, віділордъ, дн-целепчнілъ ші а пеъніеі отенішті.

Апоі дар че рътъпе впії педакторъ ші о'рі кърві пъвлічітъ а фаче пентрвка съ стръбать ла къпіштереа пъвлікълъ съ, пен-трвка каре ші а пропвс' а'ші девата зілеле ші попціле, ші — пітъ зпеорі а се ші рътітіпі. О'рі чіпъ ва днцелесвілъ din ачеотеа пъ-цине, кътъ впъ пъвлічітъ маі пайнте de а прінде kondеівілъ а тъпъ, требві съ се фіе днпірматъ преа біні: къ о днтицъ вп-поштіпцъ прақтікъ а ляпії ші а бтнілордъ, къ впъ маі de а-проне стіділъ фъкътъ кіарѣ асвпра попордълъ съ ші а таітъроръ класелордъ еі, къ стіділълъ історіе цеперале ші а челеі специале аплікате ла стареа de астъзі а відеі ші маі дн скртъ къ о ач'єріме de псіхологъ, пътрпнзетбре ла челе маі аф'ндіе кілібре а ле інішіеі отенішті, дн вртъ къ впъ тактъ преа фіпъ фацъ къ днпіречърълъ ші къ лецие, прекът ші къ впъ кърацілъ днтрвкъ de бърватъ фацъ къ іпокрісіа, къ прокледіа, къ ръсфъдірілъ ші капріцеле бтнілордъ стрікаці; пріп бртмаре пъвлічітълъ дн ті тре-вешті ші впъ карактеръ персоналъ de bronx, о търів торадъ. Фъръ асеменеа калітъді пітіні пз ва пірта къ фолосі kondеівілъ de пъвлічітъ, din контръ елъ ва derпада пътмаі дн окії ляпії ачеа імпогрантъ кътмаре ші ва да връшташілордъ еі окасівне пентрв-ка джншілъ къ атът' маі тълътъ съ о днпіречъкъ ші съ о днф-різезе ла тоі ачеі, бтні сърачі de спірітъ, сімпії, пеквпоскъ-торі de асвпсе ла фъръ de леци але ачелора, каріі маі дела па-штере връскъ о'рі че ляпінъ ші воіскъ пътмаі днтрврекъ ші зібра-торці.

Лнзестратъ къ калітъдіе съоі атінсе, pedакторълъ, пъвлі-чітълъ коплакръторъ, кореспондінте din афаръ, тоі ворві тре-вві съ се днвоіеіскъ ла впъ пътів de ведере, кътъ: ісворзъ, скатріпіна с'еі кътъ дн зікъ поі скріторі а' Църеі ротъпешті, сорціпітеле пъвлічітъді есте днп' п'ліпш пъвлікълъ пентрв кароле ці а' пропвс' а скріе. Medікълъ челъ маі ценіалъ днкъ пз аре а стіділъ сімптоме болелордъ къ ач'єріме маі тълътъ de кътъ есте даторъ впъ пъвлічітъ а се аквінда дн етвділъ че аре съ факъ асвпра пъвлікълъ съ. Де аічі елъ аре съ скобъ ші съ днпіречъе пе тотъ zioa матеріїе асвпра кърора скріе; пътмаі къ отржесь реферицъ ші аплікаре ла тотъ адевърателе тре-віп-це ало чітіторілордъ ва есплоата ші жхрпале ші алте продвкъ-літераре стръніе, кіарѣ штіпділе сале къштігате пріп etvdis регліатъ ле ва апліка пътмаі дн кътъ съфере капацітатеа пъвлі-кълъ. „Лапте в'атъ датъ вогъ вефтъръ, еаръ пз тълкаре,“ зіче Павелъ Апостолълъ пентрв тоі чеі слабі, лепрічептъорі ші — орбі din паштере. № кътва съ се днцелегъ ач'єста, ка ші кътъ пъвлічітълъ ар тревві съ днпіречъкъ пе чітіторій съ. Nічі оді-вібрь. Чи ач'єста се днцелесвілъ ашеа, къ съ пз ворвітъ къ пъ-влікълъ дн літба пе каре ачелаш днкъ пз о днцелесвілъ, пічі дн стілъ кароле есте пътмаі пентрв върбаді de пе катедреле зівер-сітълордъ.

Чи decpre літбъ воіз маі ворві п'ліпте дн сеptъ-на війтіре.

Zърпешті, 10. Іанварі 1858.

(Ва дрмаре.)

Abrudu. (Incheiere din Nr. 101—2 an. tr.)

„Acestu iucru santu, de care sau apucatu junimea inteliginta din Abrudu, sub conducerea Dului inv. Dion- Adamovits si alipirea unor domni stimati si a Dsale Amalia de Szabó, a caria versu e o raritate si diligentia nespusa, prin care se vede, ca intru adeveru iubesc pre creatorulu si poporulu seu; Constantia si Fani Tobias döe sorori asemenea cei din teia, si altele mai multe precum si a unoru domne placute si abia neveste, acestu lucru santu, dicu, e formarea unui coru armonicu acomodatui timpului de fatia si intocmitu pe note.“

Eu, D. meu Jottabos, — cu durere debue se facu deosebire intre tonurile membrilor acestei societati, — si onor. Dsa Amalia de Szabó me va ieră pentru observarea 'mi sincera, ba credu ca o Dla eu judecata sanetosa din contra me va si partini. Dara siindea Dn. auctoru numai exemplulu parutu, seu adoratu de sine, l'au numit u in obiectulu seu, asia se vedemu adeverulu. —

D. inv. Dionisius Adamovits este conducatorul acestii societati; invetiaceii: DD. Basilius Bosiotta; Petru Muresianu, Const. Cumanu, tinerulu Dim. Adamovits, in fine D. Gerasimu Muncacianu si D. Vasile Ciobanu. — Dna Netti Sulutz, Dna Fani Cumanu, Dra Fani Tobias, D-a Constantia Tobias, D-a Amalia de Szabó, Dle surori Olympiada si Lucia Adamovits, — aceasta e societatea cestionata. Acum, D. Jottabos, de ai vrutu se faci deosebire in tonuri, trebuiai se marturisesci ca tonulu tenerului Dim. Adamovits a fostu raritate care in mai multe rendurii au fermecatu inimile ascultatorilor; si din tota societatea, sunt convinsu, cumca numai acest copilasius dora ar fi primitu — si cu meritare — numita lauda poetica, — era ceilaliti ar fi risu, candu te ar si vediutu imbetatu cu astfelui de lauda fantastica, caci toti si tota au tonu bunicelu, dura insocite tonurile laolalta meriteadie se le intimpinam cu salutare. Nevestele? — Nu credu, ca se se interesaza cineva a sci, de candu s'au facutu careva membra a societatii acestia nevesta, pentruca ori nevesta ori fata in societate de lumea culta se pretiuesce intocma dupa insusirile ce le posede.

Dta, Jottabos, numesci acésta societate „coru armonicu“ — eu o asiu numio „coru de musica vocala“ pentruca „armonia si musica vocala“ are deosebire; noi putem d. e. trai intr'o armonia dar' intr'o musica vocala nu. — O armonia de tonuri, dupa nou'a introducere a musiciei vocale regulate, cum se canta d. e. in Blasiu, in Sibiu, Bucuresci, se poate scrie.

Asia se nu erédia cumva cineva ca in besericile noastre romane din Abrudu ar fi inceputu atare ba da de trimbitiasi, ca numai D. Jottabos sau cam opintitu a arunca umbr'a de credintia desiéra.

In urma, Domnulu meu, lasa finea apromisa, se scapi de vreo rusine. —

Mai avemu inca una, D. meu Jottabos, — adeca seti derivamu si numele, ca fii si fiicele Abrudului din tota partile siau esprimatu ridicularea, audiundu un asia nume schimositu, ca la muntii nostri lear si spre ocara a nusi cunosc pre stimatulu seu autoru. Cu o ocasiune aflandume intre mai multi fii ai muntiloru abrudeni, cu mirare audiu si dintr'o gura si dintr'alta derivandu acestu nume necunoscutu si eu totulu strainu; — unii diceau ca Dta esti de origine grecu, altii romanu renegatu, si Dumnedieu scie inca ce felu de soiu, — destulu, ca parerea generala au judecatu a si acestu nume din greco-latino-romanu, — adeca: Jotta siaru avea intielesulu seu de sine I (litera grecesca) si „bos“ cuventu curatul latino-romanescu in nominativu intielesu. — Dar altii nici cu acésta scornire dupa minte vrura a se indestula, ci totu mai interesati siindu tota silab'a o luara in strecuratoriu, si numai decatu si venira la adeveru, adeca scosera pre „bos“ afara deschilinitu, si pre „Jotta“ elu aruneara indereptu, si intre hohote reformara din necunoscetulu nume Jottabos = bos Jotta — adeca omulu perduto se chiaru asta. Primesce dar' dela mine D. meu Jottabos = Numite — urmatorele: — candu vrei se scrii ceva, nuti schimosi frumosulu nume intr'o asia compositia nriciosa, — sau de n'ai voa iami primi sfatulu, in o astfelui de intimplare lasa afară din trensulu sau silab'a dinainte sau dinapoi, ca altcumu vei fi obiectu de risu intre fii muntiloru. — Bucurosu te asteptu.

F. U.

Kspcsrile la bvrscj dn 11. Ian sapie n. n. ctas amea:

Ацио за галвни джнерътешти 7½
" " арпинт 105¾

Aцио dn Brașov dn 11. Ian sapie n.:

Арпинт (галвни) 4 ф. 48 кр. mk. Арпинт ..... 3½ %

Nr. 6062/1857.

ECKPIEPE DE KONKURS.

Ли компна Синероег ё а се окзпа постъл ё дивъцътопъл къз врътъреле солбес:

Ли бапі гатъ 60 фр.; ли патчале: 15 метрете пож. de гръб, 12 метрете de портмъб, 8 стажини de лемне, 40 панди de cape, 100 панди de слънци, 10 панди de лампъри, ши кортъл патчале.

Компейтори постъл вачества аш аш тъмтие петидневните ипотркте къз тесимони ё харпичъ ши торалъ пъттаре, прекът ши de ботезъ пътъ да 20. Іанвари 1858 да съитскръслъ официалъ черквале.

Бъзиашъ, ли 20. Декември 1857.

(3—3) Ч. р. официалъ де чиркъ.

Inscriintiare de Prenumeratiune

la

Gazet'a Transsilvaniei si Fóra pentru Minte, Inima si Literatura dela 1. Ianuariu 1858.

Pretiul pe 6 luni e 5 fr., mon. conv. in lainsrulu Monarchiei si 7 f. m. c. (séu 21 sfanti) in tierile neaustriace pe I. Sem.

Prenumeratiunea se face pela c. r. oficie postale si la cunoscuti vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acumu. —

Prenumeratiunea se poate face pela onoratii nostrii DD. corespondenti si sprijinitori ai organului acestuia, si anumiti: In Ardealu, Fogarasiu: la D. vicariu Joane Kirilla. Sibiu: D. Andrei Muresianu conc. gubernialu; in Sebesiu: D. protopopu Joane Deacu; Deva: DD. negotiatori Moldoveni; Hategu: D. vicariu Gavriele Popp; Alba-Julia: Dn. prot. Augustinu de Popu; Zlatna: D. protopopu Greg. Mihali; Abrudu: D. Ins. Joane St. Siulutiu; Blasiu: D. Joane Rusu, profesorul; Torda: D. prot. J. Szakalai; Clusiu: D. prot. Joane Negruțiu; Gierla: Dn. prot. Simeone Bocșa. Simleu Silvaniei: D. vicariu Demetru Coroianu si D. protopopu Joane Lobontiu; in Naseudu: D. vicariu Macedonu Popu. — In Reginu: D. protopopu Mihale Crisanu si D. Perc. J. Maieru; in Mures-Osiorheiu: D. negotiatori Fagarasi; in Gy. Sz. Miklosiu D. protopopu Aarone Boieru si alti binevoitori carii voru a sprijini vieti a jurnalisticiei romane.

In Marmatia Sigetu: Dn. prot. Joane Mihali; in Baia mare: D. St. Valeanu, prot. in Ardusatu etc.

In Poceaiulu Ungariei: D. Mihale Fagarasianu.

In Urbea mare: On. Cancelaria Diecesana; Beiusu: D. profesorul gimnasialu Joane Munteanu.

Banatu, Lugosiu: DD. Jova Popoviciu si Demetru Popavita negotiatori. Temisiéra: Dn. Julianu Janculescu, translatoru gubernialu; Aradu: D. Atanasiu Sándor, Dr. de medicina; D. advocatu Arcosi s. a.

In Bucovina: D. Aarone Pumnulu, D. Danu si Il. Porumescu.

In Moldova: Iassi prin c. r. posta austriaca si in afara se poate prenumera securu prin c. r. agentii séu starostii.

Bucuresti: Dn. Librieriu nationalu Alessandru Danilopolu. Campulung: DDnii Frati Rucarenii. In alte orasie prin posta agentiei se poate trimite deadreptulu si primi diurnalulu.

P. on. Domni susu insemnati se roga, ca in interesulu publicitateli romane se binevoiesca a lua asuprasi misiunea de sprijinitori ai diurnalului acestuia cu tota seriositate si atentiu.

Scrisorile numai francate se primesc.

Celoru, pentru carii se termina timpulu prenumeratiunei, nu se voru mai tramite foile dela 2. Ianuariu incolo fora nou'a prenumeratiune. —

Redactiunea isi mai incarca asuprasi detorintia de a se jertfi pentru publicu, pe catu i va sta prin putintia; inse totuodata crede, ca are dreptu cuventu a pretinde acum mai seriosu decatu orsicandu ca lamur'a capacitatilor noster se dovedesca asta data, or in ce unghiu se voru asta, ca nu mai sunt indiferenti facia cu lupt'a pentru vieti a literaturei si stimarea Dloru sale insusi suptu orisontulu ei. — Fóiea si Gazet'a ve voru si salonulu intalnirei si alu cunielegerei intielepte. — Se conversamu Domniloru inca odata in folosulu unui institutu publicu! Dumnedieu cu noi! —